

ULUSAL MESLEK
STANDARDI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

KANATLI HAYVAN CİNSİYET AYRIM ELEMANI SEVİYE 3

REFERANS KODU

RESMÎ GAZETE TARİH-SAYI

...-...

Meslek:	Kanatlı Hayvan Cinsiyet Ayrım Elemanı
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	 Tarih ve16.09.2025 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: Kumesin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, hastalık salgını, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilk yardım veya tahliye gerektiren olayları,

ALERJEN MADDE: Bazı bireylerin bedensel özellikleri nedeniyle solunduğunda, yenildiğinde veya temas edildiğinde alerjik tepkiye neden olan maddeleri,

ATIK: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan maddeleri,

BİYOĞÜVENLİK: Hayvan sağlığını ve üretim sürecini korumak için alınan önlemler bütünü,

CİVCİV AYRIMI: Cinsiyet tespiti yapılarak dişi ve erkek civcivlerin ayrılması işlemini,

DEZENFEKSİYON: Kuluçkahane, ekipman ve personel hijyenini sağlamak amacıyla uygulanan kimyasal ve fiziksel temizlik işlemlerini,

HİJYEN: Sağlığa zarar verecek şartlardan korunmak için yapılan temizlik uygulamaları ve alınan önlemleri,

İNSEKT: Kanatlı hayvan yetiştiriciliğinde zararlı olabilecek böcekleri,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflama Sistemini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen risklere karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen veya kullanılan özel ekipmanları (örneğin eldiven, çizme, maske vb.),

RUTİN: Günlük işleyiş içinde düzenli olarak yapılan kontroller ve işlemleri,

SANİTASYON: Kumes ve ekipmanların hijyenini sağlamak amacıyla yapılan temizlik işlemlerini,

TARIM: Bitkisel ve hayvansal üretimi kapsayan ekonomik faaliyet alanını,

YEM: Kanatlı hayvanların beslenmesi için kullanılan gıda maddelerini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	6
2. MESLEK TANITIMI.....	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	7
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	7
3. MESLEK PROFİLİ	7
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	7
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	8
3.3. Tutum ve Davranışlar	8
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	9

1. GİRİŞ

Kanatlı Hayvan Cinsiyet Ayrım Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Kanatlı Hayvan Cinsiyet Ayrım Elemanı (Seviye 3), iş sağlığı ve güvenliği ile çevre korumaya ilişkin önlemleri uygulayarak; iş organizasyonu yapan, civcivlerde cinsiyet tayini süresince biyogüvenlik kurallarına uygun davranan, hayvanları gözlemleyerek normalin dışındaki tüm olguları kayıt alarak yöneticiye raporlayan, cinsiyet tayini yapılan civcivleri sağlıklı bir şekilde teslim eden, mesleki gelişim faaliyetlerine katılan kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 6122 (Kümes Hayvanı Üreticileri)

Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.3. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Kanatlı Hayvan Cinsiyet Ayrım Elemanı (Seviye 3); hayvancılık sektöründe, civciv ayrımı yapılan kapalı alanlarda çalışır. Çalışma ortamında yoğun ışık, toz, tüy ve alerjen maddeler bulunabilir. İş, dikkat gerektiren ince el becerisi isteyen bir süreçtir. Çalışma süresince hijyen kurallarına tam uyulmalı ve biyogüvenlik tedbirleri alınmalıdır.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren sağlık ve güvenlik riskleri bulunmaktadır. İşveren tarafından mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilir. Eğer riskler bertaraf edilemiyor ise kabul edilebilir seviyeye indirilir. Toplu koruma önlemleri ile risk ortadan kaldırılamıyor veya kabul edilebilir seviyeye indirilemiyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev	A. İş sağlığı güvenliği, biyogüvenlik tedbirleri ve çevre koruma önlemlerini uygulamak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygulamak	A.1.1	İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	- Kümes ortamında İSG önlemleri - Kümes ortamı için tehlikeli ve riskli durumlar - Kümes ortamı için hijyen ve sanitasyon uygulamaları - Kümes ortamı için acil durumlar ve alınması gereken önlemler - Çalışma ortamında kullanılacak KKD - Kişisel hijyen ve personel hijyen talimatları - Çalışma esnasında hijyenik ortamı bozacak durumlar ve bu durumlara karşı uygulanacak önlemler - Tesis etrafındaki çevresel tehlike ve riskler - Tesis içerisindeki çevre koruma önlemleri - Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddeler ile bu maddelere karşı uygulanacak önlemler - Atıkların kaynakta doğru ayrılması - Geri dönüşüm faaliyetleri
		A.1.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD talimatlarına uygun olarak kullanır.	
		A.1.3	Kullanılan araç, gereç ve malzemelerin, talimatlara göre temizliğini ve dezenfeksiyonunu sağlar.	
		A.1.4	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumlarda gereken önlemleri alır.	
A.2	İş süreçlerinde biyogüvenlik kurallarına uymak	A.2.1	Kümes girişinde dezenfeksiyon önlemleri alır, uygun kıyafet ve ayakkabı değişimi yapar.	
		A.2.2	Tesise giriş yapan araç ve ekipmanların dezenfeksiyonunu yapar.	
		A.2.3	İnsekt ve rodentlerle mücadele eder.	
		A.2.4	Kümesine giriş ve çıkışları kontrol altında tutar.	
A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddelere karşı talimatlara uygun önlem alır.	
		A.3.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkları türüne göre tasnif ederek ilgili atık sahasına gönderilmesini sağlar.	

Görev	B. İş organizasyonu yapmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
B.1	İş planlaması yapmak	B.1.1	Yapılacak işler için iş önceliklerini belirler.
		B.1.2	İşlerin gidişatına göre çalışmalarını yeniden düzenler.
		B.1.3	Günlük rutinleri aksatmadan yürütür.
B.2	Araç, gereç ve ekipman hazırlığı yapmak	B.2.1	Yapılacak işlemlere göre kullanacağı ekipman, araç ve gereçleri talep eder.
		B.2.2	Kullanılan araç ve gereçlerin dezenfekte edilmesini sağlar.

Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

1. İş organizasyonu yapma
2. İş süreçlerinde gıda hijyeni kurallarını uygulama
3. İş süreçlerinde kullanılan ekipman araç ve gereçler ile bunların kullanımı
4. Araç gereç ve ekipmanın hazırlığı yapma
5. İş süreçlerinde kullanılan makine ve ekipmanla güvenli çalışma

Görev	C. Cıvcıvlerin cinsiyet ayrımını yapmak			Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Çalışma ortamını hazırlamak	C.1.1	Çalışma alanının hijyen ve güvenlik şartlarını kontrol eder.	1. Çalışma alanında hijyen ve güvenlik koşulları 2. Cıvciv kasalarını uygun şekilde yerleştirme ve işlem sırasını belirleme adımları 3. Cıvcivlerin cinsiyetini belirleme yöntemleri 4. Cinsiyet belirleme işlemleri sırasında izlenecek adımlar 5. Belirlenen cinsiyete göre cıvcivleri üretim amacına uygun sınıflandırma 6. Cinsiyet tayini işlemlerinde hayvan refahını gözetme 7. Cinsiyet belirleme sonrası cıvcivleri ilgili üretim birimlerine yönlendirme 8. Kullanılan ekipmanları işlem sonrası temizleme adımları 9. Yapılan işlemlere ilişkin cıvciv cinsiyet kayıtlarını düzenli tutma 10. Rapor ve formları zamanında ve eksiksiz şekilde ilgili birimlere iletme
		C.1.2	Cıvciv kasalarını yerleştirerek uygun işlem sırasını belirler.	
C.2	Cinsiyet tayini yapmak	C.2.1	Cıvcivlerin cinsiyetini uygun yöntemlerle (tüylenme hızı özelliği, kloak yöntemi vb.) belirler.	
		C.2.2	Cinsiyeti belirlenen cıvcivleri üretim amacına göre sınıflandırır.	
		C.2.3	Gerçekleştirilen işlemlerde hayvan refahını gözetir.	
C.3	Çalışma sonrası işlemleri yürütmek	C.3.1	Cinsiyeti belirlenen cıvcivlerin sonraki üretim aşamaları için ilgili birimlere aktarılmasını sağlar.	
		C.3.2	Kullanılan ekipmanı düzenli olarak temizler ve dezenfekte eder.	
C.4	Kayıt ve raporlama yapmak	C.4.1	Cıvcivlerin cinsiyet kayıtlarını tutar.	
		C.4.2	Tuttuğu rapor ve formları ilgili birime teslim eder.	

Görev	D. Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Kendisinin ve başkalarının mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	D.1.1	Mesleki gelişim faaliyetlerine ilişkin düzenlenen eğitimlere katılır.	1. Mesleki gelişim faaliyetleri 2. Mesleki eğitim veren kurum kuruluşlar 3. İş başı uygulamalar
		D.1.2	Rehberlik eşliğinde gelişim ihtiyaçlarını tespit eder.	
		D.1.3	Rehberlik eşliğinde mesleki uygulamalarına ilişkin yeni gelişmeleri takip ederek iş süreçlerine uygular.	
		D.1.4	Mesleği ile ilgili bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Cıvcıv cinsiyet ayırım masası
2. Özel aydınlatmalı lamba
3. Sandalye
4. Eldiven
5. Maske
6. Çizme

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymak
2. Dikkatli ve özenli çalışmak
3. Hayvan refahına önem vermek
4. Takım çalışmasına uyum sağlamak
5. Hayvan refahına önem vermek
6. Hijyen kurallarına titizlikle uymak
7. Güçlü iletişim becerilerine sahip olmak
8. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
9. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
10. Çalışmalarında planlı, organize ve düzenli olmak
11. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
12. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
13. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
14. İşyerinde ilgili kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
15. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
16. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
17. Meslek etiğine uygun hareket etmek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı- Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih- Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Prof. Dr. Hakan ÖNER	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi, Veteriner Fakültesi (Rektör Yardımcısı)
2.	Doç. Dr. Kadir Emre BUĞDAYCI	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı
3.	Orhan KAHRAMAN	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi	AVİAGEN Kuluçka Operasyon Müdürü
4.	Yusuf KABASAKAL	Lisans Ankara Üniversitesi	Burdur İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
5.	Muhammet Taha EDİRNELİ	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi	Has Tavuk Kuluçkahane Sorumlu Veteriner Hekim
6.	Öğr. Gör. Ahmet Batuhan ÖNCEL	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
7.	Öğr. Gör. Ahmet Bilgehan BİLGE	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersay Üniversitesi	OYAK Hayvan Sağlığı (Hektaş ARMA)

*Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

4. MYK Yönetim Kurulu

ULUSAL MESLEK
STANDARDI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

KANATLI HAYVAN YETİŞTİRME ELEMANI SEVİYE 3

REFERANS KODU

RESMÎ GAZETE TARİH-SAYI

...-...

Meslek:	Kanatlı Hayvan Yetiştirme Elemanı
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	 Tarih ve Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

ACİL DURUM: Kümesin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, hastalık salgını, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ALERJEN MADDE: Bazı bireylerin bedensel özellikleri nedeniyle; bulunduğu, yenildiği veya temas edildiği takdirde vücutta aşırı duyarlılık ve alerjik tepkiye neden olan maddeleri,

ANTİSEPTİK: Zararlı organizmaların büyümesini durduran ya da yavaşlatan kimyasal maddeleri,

ATIK: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan herhangi bir maddeyi,

BİYOGÜVENLİK: Hayvan sağlığını ve üretim sürecini korumak için alınan önlemler bütünü,

ÇEVRE KORUMA: Çalışma ortamında çevresel riskleri azaltmak, sürdürülebilir üretim sağlamak amacıyla alınan önlemleri,

DETERJAN: Kümes ve ekipman temizliğinde kullanılan kimyasal temizlik maddelerini,

DEZENFEKSİYON: Kümes içinde hayvan sağlığını korumak amacıyla patojen mikroorganizmaların yok edilmesi veya üremelerinin durdurulması işlemi,

FOLLUK: Kanatlı hayvanların yumurtlaması için özel olarak tasarlanmış bölmeleri,

GIDA GÜVENLİĞİ: Üretim süreçlerinde, elde edilen ürünlerin insan tüketimine uygun ve sağlık açısından güvenli olmasını sağlayan sistem döngüsünü,

HİJYEN: Sağlığa zarar verecek şartlardan korunmak için yapılan uygulamalar ve alınan temizlik önlemlerinin tümünü,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflama Sistemini,

İNSEKT: Kanatlı hayvan yetiştiriciliğinde zararlı olabilecek böcekleri,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL HİJYEN: Çalışanların, kendisinin ve başkasının sağlığına zarar verebilecek şartlardan ve uygulamalardan korunması için alınan önlemleri,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen risklere karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen veya kullanılan özel ekipmanları (örneğin eldiven, çizme, maske vb.),

KÜMES: Kanatlı hayvanların yetiştirildiği ve barındırıldığı kapalı veya yarı açık alanları,

NİPEL: Kümes hayvanlarının su ihtiyacını karşılamak amacıyla kullanılan otomatik suluk sistemindeki su çıkış aparatını,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: Çalışma ortamında mevcut veya oluşabilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörlerin analiz edilerek gerekli önlemlerin belirlenmesi çalışmalarını,

RİSK: İş süreçlerinde meydana gelebilecek tehlikelerin yol açabileceği olumsuz sonuçları,

RODENTLER: Kümeslerde bulunabilen ve zararlı olabilecek kemirgenleri,

RUTİN: Günlük işleyiş içerisinde düzenli olarak yapılan işlemleri,

SANİTASYON: Kümes ve ekipmanların hijyenini sağlamak amacıyla yapılan temizlik işlemlerinin tümünü,

STOK: Kullanılan yem, ilaç, ekipman ve diğer malzemelerin belirlenen miktarda muhafaza edilmesini,

SULUK: Kümes hayvanlarının su içmek için kullandığı kap veya ekipmanı,

TARIM: Bitkisel ve hayvansal üretimi kapsayan ekonomik faaliyet alanını,

VİYOL: Yumurtaların taşınması ve saklanması için kullanılan özel kutu veya taşıma aparatını,

YARKA: Yumurta verimine ulaşmamış genç dişi tavukları,

YEM: Kanatlı hayvanların beslenmesi için kullanılan gıda maddelerini,

YEMLİK: Kümes hayvanlarının yem tüketimi için kullanılan kap veya ekipmanı,

YUMURTA TOPLAMA: Kümes içindeki yumurtaların düzenli olarak toplanması ve muhafaza edilmesini,

ZARARLI MÜCADELESİ: Kümes ortamındaki zararlı böcek, kemirgen ve diğer haşerelerle biyogüvenlik önlemleri çerçevesinde mücadeleyi

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	5
2. MESLEK TANITIMI.....	6
2.1. Meslek Tanımı	6
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	6
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	6
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	6
3. MESLEK PROFİLİ	7
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	7
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	8
3.3. Tutum ve Davranışlar	8
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	9

1. GİRİş

Kanatlı Hayvan Yetiştirme Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Kanatlı Hayvan Yetiştirme Elemanı (Seviye 3); İş sağlığı ve güvenliği ile çevre korumaya ilişkin önlemleri uygulayarak; iş organizasyonu yapan, iki üretim dönemi arasında kümesin temizlik ve dezenfeksiyonunu yapan, hayvan girişi öncesi kümes hazırlığını yapan, üretim dönemi süresince biyogüvenlik kurallarına uygun davranan, uygun kümes iklimini sağlayan, alet ve ekipmanların sağlıklı bir şekilde çalışması için ayarlamaları yapan, kümesin günlük rutin kontrollerini yaparak gereken yerlerde müdahale eden, hayvanları gözlemleyerek normalin dışındaki tüm olguları yöneticiye raporlayan, kümesin normal işleyişini bozacak beklenmedik durumları fark ederek müdahale edebilen, üretim süresince gerekli sarf malzemelerin stok takibini yapan, elde edilen ürünleri sağlıklı şartlarda depolayabilen veya teslim eden, dönem arasında gerekli tamirat ve tadilat işlemlerini bildiren, mesleki gelişim faaliyetlerine katılan kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 6122 (Kümes Hayvanı Üreticileri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Kanatlı Hayvan Yetiştirme Elemanı (Seviye 3); hayvancılık sektöründe, kanatlı yetiştiriciliği yapılan tesis sınırları içerisinde hayvan sağlığı ve gıda güvenliğinin sağlandığı açık ve kapalı alanda veya her ikisinde belirlenen çalışma saatleri içerisinde çalışır. Çalışma ortamında ham madde veya benzeri maddelerden kaynaklı, toz, tüy ve alerjen maddeler bulunabilir. Sıcaklığın 35 °C'ye kadar yükseldiği kapalı çalışma ortamında ve dış ortamda hem yaz hem de kış şartlarında çalışılmaktadır. Üretim sürecinde kanatlı hayvan yetiştirme elemanı, sorumlu veteriner hekim, kümes yöneticisi, aşılama ekibi, ürün nakli yapan personel ve gaga kesim elemanları ile birlikte çalışır.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren sağlık ve güvenlik riskleri bulunmaktadır. İşveren tarafından mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilir, eğer bertaraf edilemiyor ise riskler kabul edilebilir seviyeye indirilir. Toplu koruma önlemleri ile risk ortadan kaldırılamıyor veya kabul edilebilir seviyeye indirilemiyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev	A. İş sağlığı güvenliği, biyogüvenlik tedbirleri ve çevre koruma önlemlerini uygulamak				
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama		
A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygulamak	A.1.1	İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	1. Kümes ortamında İSG önlemleri 2. Kümes ortamı için tehlikeli ve riskli durumlar 3. Kümes ortamı için hijyen ve sanitasyon uygulamaları 4. Kümes ortamı için acil durumlar ve alınması gereken önlemler 5. Çalışma ortamında kullanılacak KKD 6. Kişisel hijyen ve personel hijyen talimatları 7. Çalışma esnasında hijyenik ortamı bozacak durumlar ve bu durumlara karşı uygulanacak önlemler 8. Tesis etrafındaki çevresel tehlike ve riskler 9. Tesis içerisindeki çevre koruma önlemleri 10. Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddeler ile bu maddelere karşı uygulanacak önlemler 11. Atıkların kaynakta doğru ayrılması 12. Geri dönüşüm faaliyetleri	
		A.1.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD talimatlarına uygun olarak kullanır.		
		A.1.3	Kullanılan araç, gereç ve malzemeleri talimatlarına göre temizliğini ve dezenfeksiyonunu sağlar.		
		A.1.4	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumlarda gereken önlemleri alır.		
A.2	İş süreçlerinde biyogüvenlik kurallarına uymak	A.2.1	Kümes girişinde dezenfeksiyon önlemleri alır, uygun kıyafet ve ayakkabı değişimi yapar.		
		A.2.2	Tesise giriş yapan araç ve ekipmanların dezenfeksiyonunu yapar.		
		A.2.3	İnsekt ve rodentlerle mücadele eder.		
		A.2.4	Küme giriş ve çıkışları kontrol altında tutar. Yabani kuş ve diğer kontaminasyon kaynaklarının girişini engeller.		
A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddelere karşı talimatlara uygun önlem alır.		
		A.3.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkları türüne göre tasnif ederek ilgili atık sahasına gönderilmesini sağlar.		

Görev	B. İş organizasyonu yapmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	İş planlaması yapmak	B.1.1	Yapılacak işler için iş önceliklerini belirler.	- İş organizasyonu yapma - İş süreçlerinde gıda hijyeni kurallarını uygulama - İş süreçlerinde kayıt tutma ve raporlama - İş süreçlerinde ve çalışma alanında kullanılan ekipman, araç, gereç yardımcı malzemeleri kullanma - İş süreçlerinde kullanılan makine ve ekipmanla güvenli çalışma
		B.1.2	İşlerin gidişatına göre çalışmalarını yeniden düzenler.	
		B.1.3	Günlük rutinleri aksatmadan yürütür.	
B.2	Araç, gereç ve ekipman hazırlığı yapmak	B.2.1	Yapılacak işlemlere göre kullanacağı ekipman, araç ve gereçleri talep eder.	
		B.2.2	Çalışma alanında gerekli olabilecek yardımcı malzemeleri (yumurta arabası, viyol, kazan küreği, tırmık, nipel, suluk hattı, ampul, folluk, altlık vb.) hazırda tutar.	
B.3	Kayıt ve raporlama yapmak	B.3.1	Üretim döneminde kümes kayıtlarını tutar.	
		B.3.2	Tuttuğu rapor ve formları ilgili birime teslim eder.	

Görev		C. Kümes hazırlığı yapmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Yetiştirme dönemi arası temizlik ve dezenfeksiyon yapmak	C.1.1	Kümesin kaba temizliğini(altlık temizleme vb.) yapar.	1. Hijyen ve biyogüvenlik kurallarını uygulama 2. Hayvan refahını uygulama 3. Kümes hayvanlarını strese sokan durum ve davranışları tespit etme 4. Temizlikte kullanılacak malzemeleri (deterjan, dezenfektan, köpük vb.) doğru seçme ve kullanma 5. Tüm ekipmanların (suluk, yemlik, radyan vb.) temizliğini uygun aralıklarla gerçekleştirme 6. Yetiştirme dönemi içinde kümes hijyenini sürdürme 7. Hayvan girişinden önce kümesin sıcaklığını ve ortam koşullarını ayarlama
		C.1.2	Kümes ve ekipmanların köpüklü yıkamasını üzerlerinde bulaşıklık kalmayacak şekilde yapar.	
		C.1.3	Kümes ve ekipmanların tüm yüzeyini hiçbir bölüm atlamadan yapar.	
		C.1.4	Kümes temizliği için kullanılacak, deterjan, dezenfektan, köpük vb. malzemeleri temin eder.	
C.2	Yetiştirme döneminde temizlik yapmak	C.2.1	Kümesin kaba temizliğini (gübre paletlerini düzenli çalıştırmak, kafes arası koridorlara dökülen yem ve tozun temizlenmesi vb.) yapar.	
		C.2.2	Kümes ekipmanlarını düzenli aralıklarla temizler.	
C.3	Hayvan girişi için hazırlık yapmak	C.3.1	Zeminde gerçekleştirilen yetiştiriciliklerde altlık malzemesini serer.	
		C.3.2	Kümesi uygun sıcaklığa getirir.	
		C.3.4	Kümes ekipmanlarını (suluk, yemlik, radyan, civciv kâğıdı vb.) yeterli sayıda ve uygun şekilde yerleştirir.	

Görev	D. Üretim sürecindeki günlük iş akışını yönetmek			Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Ekipman ayarlamalarını yapmak	D.1.1	Suluk ve yemlik ayarlarını referans değerlere göre yapar.	
		D.1.2	Havalandırma panosunun ayarlarını referans değerlere göre günceller.	
		D.1.3	Soba ayarını referans değerlere göre yapar.	
		D.1.4	Suluk hattı boyunca dolaşarak altlık kirlilik ve ıslaklık durumunu kontrol eder.	
D.2	Kümes hayvanlarını kontrol etmek	D.2.1	Günlük ölüleri toplar.	
		D.2.2	Günlük yumurta toplar.	
		D.2.3	Rutin tartımlar ile canlı ağırlıkları kaydeder.	
		D.2.4	Hayvan hareketlerini gözlemler.	
		D.2.5	Kümes sesini dinler.	
D.3	Üretim sürecinde elde edilen ürünleri yönetmek	D.3.1	Günlük toplanan yumurtayı tasnif ederek depolar.	
		D.3.2	Etlik piliç üretimi için seyreltme için hazırlık yapar.	
		D.3.3	Elde edilen ürünlerin nakil sürecini yönetir.	
D.4	Hayvan sağlığı ve refahı uygulamalarına katkı sağlamak	D.4.1	Kümes aşılama programında sürecin içinde yer alır.	
		D.4.2	Gaga kesimi faaliyetinde yer alır.	
		D.4.3	Yarka ve üretim kümesleri arasındaki hayvan naklinde görev alır.	
		D.4.4	Aşılama uygulamalarında veteriner hekime yardım etmek.	

1. Günlük rutin kontrol adımları
2. Ekipman ayarlama ve kümes içerisinde yerleşim planlaması yapma
3. Kanatlı hayvanlarda hastalık belirtilerini, anormal davranışları ve sesleri tanıma
4. Yem ve su numunesi alma yöntemleri
5. Gaga kesimi işleminde hayvanı sabitleme
6. Kanatlı üretim dönemlerini bilme
7. Kümes içinde geçirilen rutin süreyi bilme
8. Kanatlı hayvanlara yaklaşım (yakalamak, tutmak vb.)
9. İnsan tüketimine uygun sağlıklı hayvanları ve yumurtaları ayırt etme
10. Yumurtanın paketlenmesi ve depolanması
11. Kümeste mevcut hayvan sayısını bilme
12. Hayvan naklinde ve aşılama programı sürecinde izlenecek yöntemler

Görev	E. Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
E.1	Kendisinin ve başkalarının mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	E.1.1	Mesleki gelişim faaliyetlerine ilişkin düzenlenen eğitimlere katılır.	1. Mesleki gelişim faaliyetleri 2. Mesleki eğitim veren kurum kuruluşlar 3. İş başı uygulamaları
		E.1.2	Rehberlik eşliğinde gelişim ihtiyaçlarını tespit eder.	
		E.1.3	Rehberlik eşliğinde mesleki uygulamalarına ilişkin yeni gelişmeleri takip ederek iş süreçlerine uygular.	
		E.1.4	Mesleği ile ilgili bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Dezenfektanlar
2. Antiseptikler
3. Eldiven
4. Maske
5. Çizme
6. Yemlik
7. Suluk
8. Sıcaklık ölçer
9. Nem ölçer
10. Havalandırma paneli
11. Fan
12. Silo
13. El arabası
14. Transpalet
15. Aydınlatma paneli
16. Lamba
17. Kafes sistemleri
18. Tünekler
19. Folluklar
20. Gübre toplama küreği
21. Tırmık
22. Hayvan terazisi
23. Yumurta terazisi

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarla baş edebilme
2. Hijyen ve sanitasyon bilincine sahip olmak
3. Hayvan refahına önem vermek
4. Güçlü iletişim becerilerine sahip olmak
5. Planlı ve organize çalışmak
6. İSG kurallarına uygun çalışmak
7. Biyogüvenlik kurallarına dikkat etmek
8. Çevreye duyarlı olmak
9. Ekip çalışmasına yatkın olmak
10. Mesleki gelişime açık olmak
11. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
12. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
13. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
14. İşyerinde ilgili kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
15. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
16. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
17. Meslek etiğine uygun hareket etmek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı-Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih-Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Prof. Dr. Hakan ÖNER	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi (Rektör Yardımcısı)
2.	Doç. Dr. Kadir Emre BUĞDAYCI	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı
3.	Orhan KAHRAMAN	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	AVİAGEN Kuluçka Operasyon Müdürü
4.	Yusuf KABASAKAL	Lisans Ankara Üniversitesi	Burdur İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
5.	Muhammet Taha EDİRNELİ	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Has Tavuk Kuluçkahane Sorumlu Veteriner Hekim
6.	Öğr. Gör. Ahmet Batuhan ÖNCEL	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
7.	Öğr. Gör. Ahmet Bilgehan BİLGE	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	OYAK Hayvan Sağlığı (Hektaş ARMA)

*Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

4. MYK Yönetim Kurulu

ULUSAL MESLEK
STANDARDI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

TARIM İŞÇİSİ SEVİYE 3

REFERANS KODU

RESMÎ GAZETE TARİH-SAYI

...-...

Meslek:	Tarım İşçisi
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	 Tarih ve Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

ACİL DURUM: Tarımsal işletmenin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, hastalık salgını, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ALERJEN MADDE: Bazı bireylerin bedensel özellikleri nedeniyle; bulunduğu, yenildiği veya temas edildiği takdirde vücutta aşırı duyarlılık ve alerjik tepkiye neden olan maddeleri,

ATIK: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan herhangi bir maddeyi,

ÇEVRE KORUMA: Çalışma ortamında çevresel riskleri azaltmak, sürdürülebilir üretim sağlamak amacıyla alınan önlemleri,

GIDA GÜVENLİĞİ: Üretim süreçlerinde, elde edilen ürünlerin insan tüketimine uygun ve sağlık açısından güvenli olmasını sağlayan sistem döngüsünü,

HİJYEN: Sağlığa zarar verecek şartlardan korunmak için yapılan uygulamalar ve alınan temizlik önlemlerinin tümünü,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflama Sistemini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL HİJYEN: Çalışanların, kendisinin ve başkasının sağlığına zarar verebilecek şartlardan ve uygulamalardan korunması için alınan önlemleri,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen risklere karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen veya kullanılan özel ekipmanları(örneğin; eldiven, çizme, maske vb.),

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: Çalışma ortamında mevcut veya oluşabilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörlerin analiz edilerek gerekli önlemlerin belirlenmesi çalışmalarını,

RİSK: İş süreçlerinde meydana gelebilecek tehlikelerin yol açabileceği olumsuz sonuçları,

RUTİN: Günlük işleyiş içerisinde düzenli olarak yapılan işlemleri,

STOK: Kullanılan yem, ilaç, ekipman ve diğer malzemelerin belirlenen miktarda muhafaza edilmesini,

TARIM: Bitkisel üretimi kapsayan ekonomik faaliyet alanını,

TARIMSAL İŞLETME: Tarımın bir veya birkaç çeşitli dallarında faaliyet gösteren işletmeyi,

TARIMSAL FAALİYET: Bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretimi, yetiştirilmesi, hasadı ile tarımsal işletmelerde ürünlerin temizlenmesi, işlenmesi, saklanması, taşınması ve pazarlanmasının yanı sıra, tarımsal faaliyetlerle bağlantılı onarım, bakım ve inşaat işlerini de kapsayan geniş bir faaliyet alanını,

TARIM İŞÇİSİ: Ücret karşılığında başkalarının tarımsal işletmelerinde çalışarak birincil gelirlerini elde edenleri,

ZARARLI MÜCADELESİ: Kümes ortamındaki zararlı böcek, kemirgen ve diğer haşerelerle biyogüvenlik önlemleri çerçevesinde mücadeleyi

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	6
2. MESLEK TANITIMI.....	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	7
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	7
3. MESLEK PROFİLİ	9
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	13
3.3. Tutum ve Davranışlar	13
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	14

1. GİRİŞ

Tarım İşçisi (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Tarım İşçisi (Seviye 3); iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alarak, çevre koruma mevzuatı ve kalite gerekliliklerine uygun olarak, tarımsal işletmenin türüne bağlı olarak iş planlaması yapan, bitkisel üretim alanlarının bakım, kontrol ve yönetimini sağlayan, hasat ve hasat sonrası işlemleri gerçekleştiren, ekipmanların işletimi ve bakımı ile genel işletme bakımına katkı sağlayan ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılan kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 9211 (Tarım İşçileri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler*

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Tarım İşçisi (Seviye 3); tarımsal faaliyetin türüne bağlı olarak çiftlikler, fidanlıklar, meyve bahçeleri, üzüm bağları, seralar veya su ürünleri yetiştirme tesisleri dahil olmak üzere çeşitli ortamlarda çalışabilir. İşyerleri çoğunlukla açık havadadır ve doğal unsurlara ve değişen hava koşullarına maruz kalırlar. Çalışma ortamı fiziksel olarak zorlayıcı olabilir ve genellikle eğilme, kaldırma ve tekrarlayan hareketleri içeren görevleri yerine getirmek için güç ve dayanıklılık gerektirebilir.

Bir tarım işçisinin iş yeri, mevsimsel taleplere göre görevler ve koşullar değişebileceğinden uyum sağlamayı gerektirir. Dikim veya hasat dönemleri gibi yoğun sezonlarda daha uzun çalışma saatleri ve daha yavaş zamanlarda daha kısa çalışma saatleri yaşayabilirler. Çalışma ortamı genellikle bir ekipte çalışmayı, görevleri verimli ve etkili bir şekilde yerine getirmek için diğer işçilerle işbirliği yapmayı içerir.

Tarım iş yerinde mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren sağlık ve güvenlik riskleri bulunmaktadır. İşveren tarafından mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilir, eğer bertaraf edilemiyor ise riskler kabul edilebilir seviyeye indirilir. Toplu koruma önlemleri ile risk ortadan kaldırılamıyor veya kabul edilebilir seviyeye indirilemiyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev	A. İş sağlığı güvenliği, biyogüvenlik tedbirleri ve çevre koruma önlemlerini uygulamak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygulamak	A.1.1	İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	1. Tarımsal işletmede İSG önlemleri 2. Çalışma sahası için tehlikeli ve riskli durumlar 3. Gerekli ortamlar için hijyen ve sanitasyon uygulamaları 4. Acil durumlar ve alınması gereken önlemler 5. Çalışma ortamında kullanılacak KKD’ler 6. Kişisel hijyen ve personel hijyen talimatları 7. Çalışma esnasında hijyenik ortamı bozacak durumlar ve bu durumlara karşı uygulanacak önlemler 8. İşletmenin etrafındaki çevresel tehlike ve riskler 9. İşletme içerisindeki çevre koruma önlemleri 10. Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddeler ile bu maddelere karşı uygulanacak önlemler 11. Atıkların kaynaқта doğru ayrılması 12. Geri dönüşüm faaliyetleri
		A.1.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD’leri talimatlarına uygun olarak kullanır.	
		A.1.3	Kullanılan araç, gereç ve malzemeleri talimatlarına göre temizliğini ve dezenfeksiyonunu sağlar.	
		A.1.4	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumlarda gereken önlemleri alır.	
A.2	İş süreçlerinde biyogüvenlik kurallarına uymak	A.2.1	Tarımsal işletme girişinde gerekli dezenfeksiyon önlemleri alır, uygun kıyafet ve ayakkabı değişimi yapar.	
		A.2.2	İşletmeye giriş yapan araç ve ekipmanların dezenfeksiyonunu yapar.	
		A.2.3	Çalışma sahası ile ilgili temizlik ve dezenfeksiyon talimatlarını uygular.	
A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddelere karşı talimatlara uygun önlem alır.	
		A.3.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkları türüne göre tasnif ederek ilgili atık sahasına gönderilmesini sağlar.	

Görev	B. Tarımsal işletmenin türüne bağlı olarak iş organizasyonu yapmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	Tarımsal işletmenin türüne bağlı olarak iş planlaması yapmak	B.1.1	Yapılacak işler için iş önceliklerini belirler.	- İş organizasyonu yapma - İş süreçlerinde gıda hijyeni kuralları - İş süreçlerinde kayıt tutma ve raporlama - İş süreçlerinde kullanılan ekipman araç ve gereçler ile bunların kullanımı - Çalışma alanında gerekli olabilecek yardımcı malzemeler - Araç gereç ve ekipmanın hazırlığı - İş süreçlerinde kullanılan makine ve ekipmanla güvenli çalışma
		B.1.2	İşlerin gidişatına göre çalışmalarını yeniden düzenler.	
		B.1.3	Günlük rutinleri aksatmadan yürütür.	
B.2	Araç, gereç ve ekipman hazırlığı yapmak	B.2.1	Yapılacak işlemlere göre kullanacağı ekipman, araç ve gereçleri talep eder.	
		B.2.2	Çalışma alanında gerekli olabilecek yardımcı malzemeleri hazırda tutar.	
B.3	Kayıt ve raporlama yapmak	B.3.1	Üretim döneminde tarımsal faaliyetin türüne bağlı olarak uygun kayıtları tutar.	
		B.3.2	Tuttuğu rapor ve formları ilgili birime teslim eder.	

Görev	C. Tarımsal faaliyetin türüne bağlı olarak üretim sürecindeki günlük iş akışını yönetmek			Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Bitkisel üretim alanlarının bakım, kontrol ve yönetimini yapmak	C.1.1	Tohum ekimi, fide/fidan dikimi için gerekli toprak hazırlıklarını yapar.	
		C.1.2	Farklı ürün grupları için ekim ve dikim faaliyetlerini organize eder.	
		C.1.3	Bitkisel üretim alanlarındaki türlere göre değişen gerekli kültürel bakım işlemlerini yapar.	
		C.1.4	Sulama, gübreleme veya pestisit uygulamalarını yürütülmesini ve kontrolünü sağlar.	
		C.1.5	Bitkilerin büyüme mevsimi boyunca hastalık, zararlı ve yabani otları izler ve kontrolünü yapar.	
C.2	Hasat ve hasat sonrası işlemleri gerçekleştirmek	C.2.1	Hasat zamanı geldiğinde ürünlerin hasadını yapar.	
		C.2.2	Gerekli makine ve el aletlerini kullanarak hasat yapar.	
		C.2.3	Hasattan sonra, ayıklama, ayırma, temizleme, işleme, paketleme veya nakliye için gerekli süreçleri yönetir.	
C.3	Ekipmanların işletimi ve bakımını yapmak	C.3.1	Ekim, dikim, sulama gübreleme, pestisit uygulanması, hasat, ayırma, paketleme, hayvan bakımı gibi çeşitli uygulamalar için tarım makinelerini ve ekipmanlarını çalıştırır.	
		C.3.2	Makinelerin düzgün bir şekilde bakımlarının yapılmasını sağlar.	
		C.3.3	Gerektiğinde küçük onarımlar veya ayarlamalar yapar.	
C.4	Genel işletme bakımına katkı sağlamak	C.4.1	İşletmedeki bina, depo, çit gibi çeşitli yapıların genel bakım ve onarımını gerçekleştirir.	
		C.4.2	Tarımsal girdilerin ve ürünlerin uygun şekilde depolanması ve işlenmesine yardımcı olur.	

1. Üretim alanlarındaki bitkileri strese sokan durumlar
2. Hijyen kuralları
3. Ekim/dikim öncesi ortam ve ekipman hazırlık işlemleri
4. Ekim/dikim yöntem ve teknikleri
5. Bitki büyüme ve gelişim dönemleri
6. İşletme içinde geçirilen rutin süre
7. Günlük rutin kontrol sayısı
8. Toprak, yem ve su numunesi alma yöntemleri
9. Pestisitlerin özellikleri
10. Sağlıksız ürünlerin imhası
11. Farklı ürün gruplarının depolanması
12. Ekipman bilgisi
13. Mevcut bitki sayısı
14. Ekipman yerleşim planlaması
15. Hasat, ayırma ve paketleme işlemleri
16. İşletme içindeki faaliyetlerin koordinasyonu
17. Toprak yönetimi bilgisi
18. Sulama sistemleri, otomasyon, gübreleme deneyimi

Görev	D. Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Kendisinin ve başkalarının mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	D.1.1	Mesleki gelişim faaliyetlerine ilişkin düzenlenen eğitimlere katılır.	1. Mesleki gelişim faaliyetleri 2. Mesleki eğitim veren kurum kuruluşlar 3. İş başı uygulamalar
		D.1.2	Rehberlik eşliğinde gelişim ihtiyaçlarını tespit eder.	
		D.1.3	Rehberlik eşliğinde mesleki uygulamalarına ilişkin yeni gelişmeleri takip ederek iş süreçlerine uygular.	
		D.1.4	Mesleği ile ilgili bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Tarım makine ve ekipmanları (traktör, pulluk ve biçerdöver ve benzeri)
2. Dezenfektanlar ve antiseptikler
3. Biyogüvenlik ekipmanları (eldiven, maske, çizme ve benzeri)
4. İç ve dış mekân sıcaklık ve nem kontrol cihazları
5. Havalandırma panelleri ve fanlar
6. Depolama ve taşıma ekipmanları
7. Aydınlatma sistemleri
8. Atık yönetimi için kullanılan gereçler

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
2. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
3. Çalışmalarında planlı, organize ve düzenli olmak
4. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
7. Ekip arkadaşlarıyla uyumlu çalışmak
8. Güvenli çalışma şartlarına uymak
9. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
10. İşyerinde ilgili kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
11. İşyerine ait makine ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
12. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
13. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
14. Meslek etiğine uygun hareket etmek
15. Mevzuatı takip ederek gereklerini yapmak
16. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
17. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Prof. Dr. Ersin ATAY	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
2.	Doç. Dr. Ayşe Nilgün ATAY	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
3.	Dr. Öğr. Üyesi Bekir TOSUN	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
4.	Fikret ERGİN	Lisans Süleyman Demirel Üniversitesi	Burdur İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürü
5.	Kadir ÖZMİL	Ön Lisans Süleyman Demirel Üniversitesi	Göhlisar Seracılar Birliği Başkanı

**Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.*

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

4. MYK Yönetim Kurulu

TASLAK MESLEK STANDARDI GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRME FORMU

Meslek Standardı ve Seviyesi:	...- Seviye ...			
Son Görüş Verme Tarihi:	.../.../20..			
Görüş Bildiren Kuruluş/Kişi/Unvanı:				
E-posta:				
Telefon:	...			
Faks:	...			
Bu form meslek standardı hazırlama sürecinde şeffaflığı ve katılımı artırarak, aynı zamanda objektif ve ulusal platformda kabul gören meslek standartları oluşturabilmek amacıyla ilgili tarafların taslak meslek standardı üzerindeki görüşlerinin alınması ve değerlendirilmesi için kullanılmaktadır. Form çoğaltılarak sürece katkı sağlayacağına inanılan gerçek ve tüzel kişilere gönderilerek görüş alınabilir. Lütfen formu doldurulduktan sonra burdurgelisim@mehmetakif.edu.tr adresine gönderiniz. Görüş ve katkılarınız için teşekkür ederiz.				
No	Standart üzerindeki yer (bölüm, sayfa no vb.)	Görüş ve Öneriler	Bu iki sütun Standardı Hazırlayan Kuruluş tarafından doldurulacaktır	
			Değerlendirme	Standart üzerinde yapılan düzeltme
1				
2				

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				